

Ve Lnářích napravili starou křivdu

Boží stánek, rozbořený komunisty v roce 1961, se znovu vrátil na prostranství před „Přístavem“.

Lnáře – Vztáhnout ruku na stavbu, zasvěcenou Bohu a lidské víře, je čin neodpustitelný. Přesto za minulého režimu takové hanebnosti nebyly žádnou výjimkou. Za oběť padla také kaplička svatého Jana Nepomuckého ve Lnářích na Blatensku. Nacházela se v lokalitě před hostincem, kde se od 80. let minulého století říkalo „Přístav“. Sakrální památka zmizela z povrchu zemského roku 1961. Tehdejší místní národní výbor Lnáře opíral své destruktivní rozhodnutí o tvrzení, že kaplička je silně zchátralá a brání výhledu do křižovatky. Podle svědectví pamětníků z blízkých stavení probíhalo rozboření božího stánku za okolností, které lze označit jako „varování shůry“. „Ke stržení stavby bylo použito řetězů. Ty však dvakrát praskly, aniž by se kaplička pohnula. Teprve třetí pokus demolicí uskutečnil,“ uváděl jeden ze starousedlíků, který vše viděl na vlastní oči.

Pohled do historie

Na základě mapy Stablinního katastru lze konstatovat, že kartograficky se vyznačila poprvé sakrální památka právě tam roku 1837. Blížší podrobnosti o historických souvislostech prý bohužel chybí. Podle současného místostarosty Lnář Mgr. Vladimíra Červenky lze vyslovit domněnku, že vybudována mohla být již roku 1829 u příležitosti stého výročí svatořečení jejího patrona. Taktéž se spekuluje o tom, že stavbu částečně nebo zcela mohla iniciovat i zaplatit mlynářská rodina Kohoutů. „Šlo o rod katolický, navíc profesně spojený s vodou. A právě mlynáři uctívali svatého Jana Nepomuckého. Navíc kaplička vznikla v těsné blízkosti stodoly, patřící ke Kohoutovskému mlýnu, na jejímž místě se nachází hostinec „Přístav“, poznamenává Mgr. Vladimír Červenka. O rodu Kohoutů dlužno ještě dodat, že se ve Lnářích na „Hořejším mlýně“ usadil roku 1801 a obhospodařoval jej po pět generací až do osudného roku 1959, kdy došlo k jeho zestátnění.

O vyšperkování a zušlechtnění kapličky sv. Jana Nepomuckého před „Přístavem“ se zasloužil již roku 1909 tehdejší důchodník, disponent průmyslových podniků, patronátní komisař lnářského velkostatku a rovněž bý-

valý lnářský starosta Josef Rieger. „Sakrální objekt byl opraven a čistě obílen. Zároveň se dočkal obehnání plaňkovým plotem se čtyřmi kamennými sloupky v rozích, aby jej nepoškodil procházející dobytek. Také byly vykáceny nevzhledné dřeviny v jeho okolí,“ přibližuje zásluhy lnářského mecenáše kapličky Mgr. Vladimír Červenka. 106 centimetrů vysoká socha světce byla tehdy vyměněna za skříňový zasklený obraz.

16. května 1909 pak kaplička i novému obrazu požehnal převor lnářského konventu bosých augustiniánů a duchovní správce farnosti P. Alois Majer.

31. března 1930 se zabývalo lnářské obecní zastupitelstvo žádostí válečného invalidy Jana Boudy o povolení postavit si v sousedství kapličky trafiku. Farní úřad však vznesl námitky, nesouhlas zazněl i z řad katolicky orientovaných občanů. Nakonec byly jejich protesty zohledněny a zastupitelé požadavku nevyhověli. Opozice, hlásící se k nové církvi Československé, se neúspěšně odvolala k Okresnímu úřadu v Blatné a posléze i k památkovému úřadu se sídlem v Praze. Co je zajímavé, nakonec přece jen jejich snahy došly úspěchu. Dokládají to dobové snímky, které zachytily trafiku vedle sakrální památky. A to ještě 21. srpna roku 1950!

...a žhavá současnost

Obecní zastupitelstvo ve Lnářích se letos rozhodlo vrátit do zástavby zničenou památku. V praxi to znamenalo výstavbu věrné repliky zbořené kaple sv. Jana Nepomuckého. Rozhodnutí padlo i v souvislosti s letošním dvacátým výročím ničivých záplav na Blatensku, které zasáhly i obec Lnáře. Sv. Jan

Nepomucký coby ochránce „vodního lidského plemene“ k tomu přímo vyzýval a vyzývá!

Kaplička nemohla být postavena na původním koridoru. Stojí tedy o něco severněji. Díky zachované dokumentaci se podařilo vytvořit opravdu unikátní kopii. „V některých prvcích se od originálu sice odlišuje, ale to byl záměr,“ zdůrazňuje Mgr. Vladimír Červenka.

Plán zhotovil výtvarník a restaurátor Ing. Petr Štěpán z Hajan. Ten je rovněž autorem maleb nápisů a výzdoby horní části

ústředního výklenku. Po čtyři měsíce trvající stavba byla realizována svépomocí. Dílem se použil historický materiál (cihly). Na své zasloužilé a nádherné dílo mohou být plným právem hrdí obecní zaměstnanci František Vacula a Petr Šfferle. Krov zhotovil Zdeněk Soukup. Umělecký kovář z Čekanic Milan Hrubý podle vzoru u sochy sv. Jana Nepomuckého na pražském Karlově mostě vyrobil

a nainstaloval krásný „Svatojánský“ kříž se dvěma břevny a pěti hvězdami. Vyzlacení se zhostila zkušená restaurátorka Simona Žálková z Prahy, která zakázku zpracovala ve své dílně v Kasejovicích. Stavební dozor vykonal starosta obce Ing. Josef Honz. Barevné vyplnění fasádního pláště bylo částečně řešeno s ohledem na historický stav, částečně se přizpůsobilo nedalekému objektu „Přístav“. „Z obecního rozpočtu jsme uvolnili cca 30 000 korun na nákup materiálů. Dále se na realizaci projektu podíleli i sponzoři,“ informuje starosta Lnář Ing. Josef Honz.

A pak už přišla sváteční srpnová sobota, kdy bylo záslužné a bohubilé dílo završeno i po stránce náboženské. Za mimořádného zájmu široké veřejnosti – na slavnost přišlo a přijelo více než 200 lidí – provedl slavnostní požehnání obnovené kapličky přímo v den 20. výročí povodní na Blatensku duchovní správce farnosti Blatná P. JCLic. Mgr. Rudolf Maria Hušek. Přítomni byli i P. Ing. Jiří Špiřík Th.D., duchovní správce farnosti Nepomuk a zástupci Matice sv. Jana Nepomuckého z Nepomuka. Rozmanité procesí vyšlo brzy odpoledne k místu určenému z nádvoří lnářského zámku. A ještě před vlastním církevním aktem zjihla srdce přítomných posluchačů při moudrých a laskavých slovech velkého přítele venkova a dobrého křesťana – Ing. Josefa Kalbáce z Třebohostic, emeritního senátora.

Zboření lnářské kapličky a její obnovení lze dozajista chápat jako věčný souboj lhostejnosti a dobra. Bohužel ne všechny křivdy lze napravit se změnou společenského systému. Některé už vlastní stín nepřekročí. A není jich málo.

Vladimír Šavrda